

Katarína Löfflerová Édesapjával

Ez én vagyok az apámmal. Hat éves voltam, és a Weihtrager fényképésznél készült a kép Pozsonyban.

Az édesapám Pozsonyban vonult be [az első világháború alatt]. Pozsony városban 13-as honvédek és a 42-es honvédek voltak. Az apám 13-as honvéd volt, az első hadtesttel azonnal kiment a frontra, Przemyslbe [ami Galíciában van - A szerk.]. Przemysl akkor ugyan még a későbbi Lengyelország Ausztriához tartozó része volt, az orosz határ mentén feküdt. Ez egy erődítmény volt, Przemysl [Przemysl 1874-ben erős várrá építették ki, de ez a világháborúig részben elavult. 1914. szeptember elejétől október 9-ig ostromolta az orosz sereg, de a nagyon nagy emberveszteség ellenére sem tudták bevenni; másodszor november 11-én zárták körül, az ostromgyűrű 1915. március 22-ig tartott, amikor is a védők élelmiszere elfogyott, ezért felsőbb parancsra az erődöt fölrobbantották, és a hadiszerek elpusztítása után a várat föladták. 1915. június 3-án néhány napig tartó ostrom után a magyar honvédek ismét visszafoglalták. - A szerk.]. Ott elég hosszú ideig tartózkodtak. Apám, egy nap, úgy estefele, mikor az erődítményből már le lehetett menni a városba - itt a családom humorosabb életének a része következik -, lement a városba. Bement az egy szem bankba, ami ott létezett, és felkereste annak az igazgatóját. Bemutatkozott, és azt mondta, hogy kollégák vagyunk, mert én Pozsonyban egy banknak ugyancsak a vezetője vagyok. A másik nagyon megörült apámnak, meghívta őt vacsorára. Apám elég kártyás ember volt, leültek zsugázni. Hívták az apámat, hogy bármikor jöjjön le, nagyon fognak örülni a látogatásának. Erre pár nap múlva édesapám megint lement, megint zsugáztak. A következő alkalommal már hárman voltak, azt hiszem, hogy akkor már lehetett preferanszot [Préférence - magyar kártyával játszott kártyajáték. - A szerk.] játszani vagy alsózni, mert a przemysli bankigazgató egy másik barátját is meghívta. Ismét megvacsoráztak, nagyszerűen elszórakoztak. Édesapámnak éjfél felé kellett visszatérnie az erődítményre. Amíg vacsorán volt, az oroszok elfoglalták az erődítményt, így nem tudott visszamenni. Nagyon nehezen, de mégis sikerült az apámnak valahogy elmennie. [Pozsonyba] Hazafelé menet itt-ott különféle osztrák-magyar hadtestekkel találkozott, az egyik a másiknak csak átadta, hogy itt jelentkezzen, ott jelentkezzen. A vége az volt, hogy hosszabb idő után mégiscsak sikerült hazakerülnie. Az édesapám erre azt mondta, hogy a kártya mentette meg az életét. Ehhez azonban tudni kell, hogy az elsős osztálytársaim közül soknak az édesapja, akik hasonló korúak voltak, mint az én apám, nem tért vissza, fogságba estek. Ha kibírták a fogságot, évek múlva már rég Csehszlovákia volt, mire hazajöttek; ha pedig nem bírták ki, meghaltak.

A háború folyt tovább. Apám, érdemeire való tekintettel, itteni beosztást kapott a katonaságnál. Az érdemeit nem a hadtéren, hanem otthon szerezte. Tudniillik akkor hadikölcsönöket kellett jegyezni, és apámnak sikerült ismerősöktől, a bankban és a többi vállalatoknál hadikölcsönöket szerezni [A háborús kiadások fedezésére 1914 és 1918 között nyolc alkalommal bocsátottak ki hosszabb lejáratú ún. hadikötvényt. Lásd: hadikötvény az Osztrák-Magyar Monarchiában. - A szerk.]. Többek között itt volt a nagy Stollwerck gyár, a Patron gyár [Elsősorban a hadsereg részére, ill. sportlövészet céljaira gyártottak töltényeket. - A szerk.] meg a Dinamit [Egyike Szlovákia legrégebbi vegyipari üzemének. - A szerk.]. Olyan hatalmas nagy összegeket szerzett, hogy elismerve érdemeit, itt alkalmazták. A bankba is be tudott járni, de katonai szolgálatban. Ferenc József halála után [1916] IV. Károly és Zita királynő követte. Ezek 1918 márciusában jöttek Pozsonyba bemutatkozni. Hajóval úsztak le Bécsből, Pozsonyban kiszálltak, itt voltak pár órát, aztán átmentek Budapestre. Itt természetesen nagy fogadást rendeztek a tiszteletükre, különféle szervezetek is várták őket. A Vásártér [Ez a mai SNP tér, azaz Námestie Slovenského Národného Povstania

(Szlovák Nemzeti Felkelés Tere). - A szerk.] sarkán különféle debütánsok sorakoztak. Az édesapám mint a bankok megbízottja szintén köztük volt. Én akkor a nyolcadik évemben jártam. Apu azt mondta, hogy elvisz magával, hadd lássam én is a királyi párt. Boldog voltam, hogy láthatok egy királyt közelről. Funk rabbi - sajnos a fényképeim már nincsenek meg, mert a második világháború alatt mindenem eltűnt, minden és mindenkim - állt ott, és megáldotta őket. Lovas kocsiban ültek.